

Je kunt niet slim zijn
tegen je zin!

Joseph Kessels
20 februari 2020

1

Lastige vragen:

Spanning op de gewenste verwevenheid Onderzoek – Onderwijs

- Werkdruk, prestatiedruk, burn-out, arbeidsonzekerheid
- Financiering studentenaantallen
- Toetsen, examens, rubrics, formatief/summatief, studeerbaarheid
- Beperkte onderzoeksmiddelen en aanvraagdruk
- Concurrerende onderzoekers, afdelingen, faculteiten, instellingen
- Dominante onderzoekscultuur, onderwijs op de tweede plaats
- Eenzijdige waardering en erkenning van wetenschappelijk personeel

2

- WHAT MOTIVATES PEOPLE TO TEACH, AND WHY DO THEY LEAVE? ACCOUNTABILITY, PERFORMATIVITY AND TEACHER RETENTION
- Jane Perryman & Graham Calvert
- (april, 2019)
- British Journal of Educational Studies
- <https://doi.org/10.1080/00071005.2019.1589417>

40/50 % van de leraren verlaat het onderwijs binnen 10 jaar

Redenen voor vertrek:

- 75% onbalans werk – privé
- 71% werkdruk
- 57% prestatiegerichte cultuur
- Voortdurende prestatiedruk, toetsen, examens, voortgangsmetingen, verantwoording, inspectie, hyper-kritisch bestuur.
- Te weinig creativiteit en persoonlijke aandacht

3

SER (2019): Advies Strategische Agenda Hoger Onderwijs

Substantiële financiële investering in het HO:

- Versterking kwaliteit van onderwijs
- Terugdringen werkdruk
- Betere salariering en baanzekerheid
- Meer professionele ruimte
- Betere begeleiding en aandacht voor welzijn van studenten
- Maatwerk voor volwassen deelnemers (Leven Lang Ontwikkelen)

4

VSNU: Ruimte voor ieders talent (2019)

- Diverse loopbaanpaden:
  - Onderzoek, onderwijs, impact, leiderschap, patiëntenzorg (umc's)
- Beoordeling van individu en team
- Focus op kwaliteit: inhoud, en creativiteit
- Open science: delen met de samenleving
- Academisch Leiderschap

5

San Francisco: Declaration of Research Assessment

- Tegengaan van bibliometrische indices bij het beoordelen van onderzoek: Journal Impact Factor
- Meer aandacht voor de eigen verdiensten en kwaliteiten
- Werk aan nieuwe transparante indicatoren
- Vrijer gebruik maken van online publicatie, betekenis voor en invloed op beleid en praktijk

6

OCW: Houdbaar voor de toekomst (2019)

- Toegankelijkheid onderwijs: wisselstroom wo-hbo.
- Flexibilisering: een leven lang ontwikkelen.
- Aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt – samenleving
- Regionale verankering – internationale samenwerking
  - Hbo professional doctorate
  - Onderwijsprijs 2 miljoen
  - Verruiming 1ste geldstroom
  - Wijziging financiering onderwijs

7

Dilemma's en Paradoxen rond Leidinggeven aan Kennisontwikkeling

• Leren en ontwikkelen vereisen:

- nieuwsgierigheid
- betekenisvol werk
- vertrouwen
- passie
- autonomie, vrijheid en zelfsturing
- zin in leren en onderzoek
- geloof in eigen kunnen
- samen optrekken

• Performance verbetering vereist:

- prestatieafspraken
- administratieve regels, procedures
- centrale sturing
- gehoorzaamheid
- kwaliteitscontrole
- verantwoording
- toetsen en meten
- accreditatie
- toezicht en inspectie

8

Sijbom, R.B.L., Lang, J.W.B., & Anseel, F. (2018).
Leaders' achievement goals predict employee burnout above and beyond employees' own achievement goals.
Journal of Personality

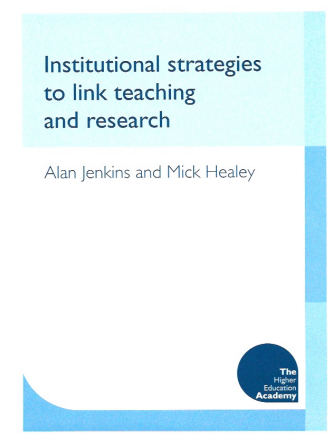
- Performance gedreven leidinggevend: bij hun medewerkers neemt de kans op burn-out toe.
- Ontwikkelingsgerichte leidinggevend: de kans op burn-out neemt af.
- Meer aandacht voor:
  - ontwikkeling
  - verbetering
  - voortuitgang

9

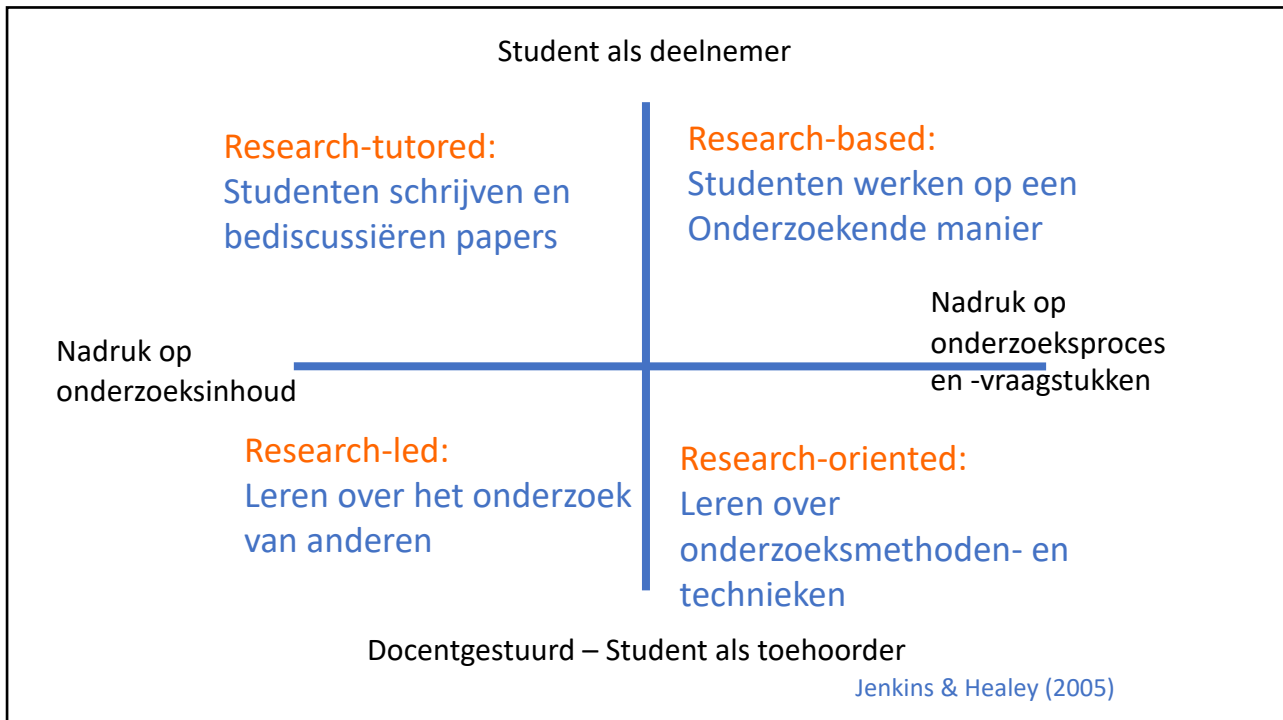
Onderzoek in het Onderwijs

- Leren over het onderzoek van anderen (**Research-led**)
- Leren schrijven en bediscussiëren van papers (**Research-tutored**)
- Leren over onderzoeksmethoden en -technieken (**Research-oriented**)
- Leren op een onderzoekende manier (**Research-based**)

(Jenkins & Healey, 2005, 2007)

10

11

Onderzoek in maten en soorten:

Fundamenteel < = > Toegepast

Beschrijvend: Hoe zit het?

Verklarend: Waarom zit het zo?

Ontwerpend: Hoe kunnen we het beter, slimmer doen?

Praktijkgericht – Ontwerpgericht

Actiegericht - Interventies

- Interventies: verbetering en innovatie

- Hoe werkt het hier? (Beschrijven)

- Waarom kon het probleem ontstaan? (Verklaren)

- Hoe kunnen we het slimmer aanpakken? (Ontwerpen)

12

Onderzoek: Beweging brengen in de beroepspraktijk

- Interventies: verbetering en innovatie
- Hoe werkt het hier? (Beschrijven)
- Waarom kon het probleem ontstaan? (Verklaren)
- Hoe kunnen we het slimmer aanpakken? (Ontwerpen)

13

Zin in Onderzoek:

1. Wat speelt er? Waar ben je nieuwsgierig naar?
2. Zoek belanghebbenden en onderzoeksmaatjes
3. Wat kan de opbrengst zijn, welke beweging wil je in gang zetten?
4. Op welke vragen zou je een antwoord willen vinden?
5. Hoe ga je het aanpakken?
6. Gegevens verzamelen op een manier die beweging op gang brengt
7. Analyseren en valideren
8. Laten zien van de opbrengst
9. Aannemelijk maken van je beweringen

<http://www.onderzoekspraktijk.net/nl/doe-het-zelf-maak-je-eigen-onderzoek>

14

Maak van onderzoek een uitdagende onderneming

- Ondernemen en onderzoeken lijken op elkaar
- Studenten zijn actief, zelfstandig, en gaan op verkenning uit
- Succesvolle activiteiten komen voort uit:
  - persoonlijke gedrevenheid
  - nieuwsgierigheid
  - ambitie

15

Bekwaamheden van HO-professionals

- Nieuwsgierigheid aanwakkeren door ruimte te geven
- Persoonlijke gedrevenheid opsporen, bij jezelf en bij studenten
- Hoge ambitie bij complexe vraagstukken
- Samenwerking met het werkveld regisseren
- Verbinding leggen met andere wetenschappers
- Hoe wil je graag gezien worden?
- Wegwijs maken in onderzoeksbenaderingen
- Ondersteuning bieden bij:
  - planning
  - netwerken
  - organisatie
  - interventies
  - ontwerpen
  - materiaal verzamelen
  - analyse
  - documenteren
  - presenteren
- Onderwijs organiseren als een spannende expeditie!

16

Zelfsturing

- Waar ben je goed in?
- Waar ligt je passie?
- Wat heb je nodig om beter te worden?
- Hoe kun je aan anderen het bewijs leveren dat je goed bent?
- Hoe maak je jezelf aantrekkelijk voor het werk dat je graag wilt doen?

17

Review studie: opbrengsten van Zelfsturing

- Productiviteit / kwaliteit
- Creativiteit
- Self-efficacy
- Psychologische betrokkenheid
- Werktevredenheid
- Absentisme
- Personeelsverloop
- Stress / angst
- Loopbaansucces

Self-Leadership: A Multilevel Review

Greg L. Stewart

Stephen H. Courtright

Charles C. Manz

Journal of Management

Vol. 37 No. 1, January 2011 185-222

DOI: 10.1177/0149206310383911

Invloed uitoefenen op het
Wat, Hoe en Waarom
van het werk

18

Je kunt niet slim zijn tegen je zin!

Grote thema's:

- Kansongelijkheid
- Sociale integratie
- Burgerschap
- Duurzaamheid
- Persoonlijke ontwikkeling

Aanpak:

- Professionele identiteit
- Emancipatie
- Gedeelde waarden
- Gezamenlijk perspectief
- Autonomie - initiatief
- Gespreid leiderschap

19

**Je kunt niet slim zijn
tegen je zin!**

**Maak van Onderzoek een
uitdagende Onderneming:
Dat zorgt voor spannend
Onderwijs**

20

Referenties:

- Jenkins, A. & Healey, M. (2005). *Institutional strategies to link teaching and research*. The Higher Education Academy.
- Jenkins, A., Healey, M., & Zetter, R. (2007). *Linking teaching and research in disciplines and departments*. The Higher Education Academy.
- Smit, M. & Verdonschot, S. (2010) *Praktijkonderzoek. Motor voor verandering in organisaties*. Houten: Springer.
- Cornelissen, F. (2009). *Laat vernieuwing groeien!. Actieonderzoek voor ontwikkeling van mens en organisatie*. + DVD Rotterdam: Interactie
- Van den Akker, J, e.a. (2006). *Educational Design Research*. London: Routledge.
- Verdonschot, S. & Spruyt, M. (2015). *Nieuwsgierigheid op het werk*. Utrecht: Kessels & Smit Publishers.

21

www links:

- SER Strategische Agenda Hoger Onderwijs (2019)
<https://www.ser.nl/nl/Publicaties/agenda-hoger-onderwijs>
- VSNU: Ruimte voor ieders talent. Erkennen en waarderen van wetenschappers (2019)
<https://www.vsnunl.nl/Erkennen-en-waarderen-van-wetenschappers.html>
- Declaration of Research Assessment DORA
<https://sfedora.org/>
- OCW (2019) Strategische Agenda Hoger Onderwijs. Houdbaar voor de toekomst
<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2019/12/02/bijlage-1-strategische-agenda-hoger-onderwijs-en-onderzoek-houdbaar-voor-de-toekomst>
- K&S Onderzoekspraktijk:
<http://www.onderzoekspraktijk.net/nl/doe-het-zelf-maak-je-eigen-onderzoek>
- Ruben Jacobs (2018). *Liefde voor het probleem, niet de oplossing*
<https://www.scienceguide.nl/2018/06/liefde-probleem-oplossing/>

22